

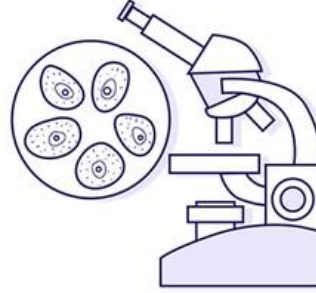
Patoloji Tanı Teknikleri

7.09.2025

Sitoloji/Sitopatoloji

Hücreleri
inceleyen,
patolojinin alt dalı

Ön tanı
metodu

Güvenli

Hasta sahibi-
klinikisyen-
patolog

Hızlı

Kolay

Uygun
maliyetli

Eksfoliyatif sitoloji

- Kapladıkları yüzeyden dökülen hücrelerin sitolojik olarak incelenmesi
- **İmpresyon smear/temas frotisi/tuşe preparat:**
 - Eksudatif deri lezyonlarında ve biyopsi örneklerinde kullanışlı.
 - Kontaminasyona neden olabilir ve lezyonu temsil etmeyebilir.
 - Formalin ile temas öncesinde yapılmalı.
- **Doku kazıntısı (Tissue scraping):**
 - Kolayca aspire edilemeyen düz deri lezyonlarında ve dökülen biyopsi örneklerinde kullanışlı.

Aspirasyon sitolojisi

- Palpe edilebilen bütün organlardaki lezyonlara anesteziye ve özel aletlere gerek duyulmadan ince bir injeksiyon iğnesiyle girilmekte ve aspire edilen hücreler lamlara yayılmaktadır.
- Günümüzde giderek yaygınlaşan bir metod.
- Yüzey kontaminasyonunu önlediği için özellikle kutanöz ve subkutanöz kitleler için idealdir.
- Derindeki organlardan da ultrasound ve bilgisayarlı tomografi aracılığıyla örnekleme yapılmaktadır.

Sitolojide nelere dikkat edilmeli?

- Birden fazla preparat hazırlayın.
- Hayvan anestezi altında iken yeterli hücreliliği kontrol etmek için bir preparatı incelemeye göndermeden önce boyayın.
- Kistik kitlelerin lumenleri hücreden yoksun olacağından aspirasyon özellikle kitlenin sert kısmından yapılmalı.
- Özellikle ezme ve tuşe preparat hazırlarken hücreler kolayca parçalanabilir. Dolayısıyla nazik olunmalı.
- Sürme preparatları kalın hazırlamamaya özen gösterilmeli.

Biyopsi ve sitoloji?

	Doku biyopsisi	İnce iğne aspirasyon metodu
Materyal	Doku	Hücre
Maliyet	Yüksek	Düşük
Anestezi	Gerekli	Gerekli değil
Malzeme	Çok	Az
Örnekleme hatası	Çok nadir	Mümkün
Komplikasyonlar	Yaygın değil	Çok nadir
Yara izi	Her zaman	Hiçbir zaman
Ek testler	Mümkün	Mümkün

Sitolojik materyal tipleri

- Jinekolojik materyaller
- Efüzyon sitolojileri; plöral, perikardiyal, periton, eklem sıvıları vb.
- İnce iğne aspirasyon sitolojileri; yüzeysel veya derin organlar

Sitolojik materyal tipleri

- Yıkama sitolojileri; bronkoalveolar lavaj (BAL) vb.
- Fırçalama sitolojileri
- Tuşe (Imprint) veya ezme (squash) sitolojileri; epitelyal tümörler, lenf düğümleri, kemik iliği vb.
- Diğer: Beyin omurilik sıvısı vb.

Sitolojide örnekleme

- Amaca uygun bir sitoloji kiti hazırlanabilir.
- Altı veya daha fazla preparat hazırlanmalı.
- Preparatlar temiz olmalı.
- Kutanöz ve subkutanöz kitleler, abdominal organlar için 20-22 gauge, 1-1^{1/2} inç, 6-12 ml şırıngalar; ulaşılması zor organlar için de 2^{1/2}-3^{1/2} inç spinal iğneler kullanılmalı.
- Kemik iliği vb. dokular için şırınga %4 disodyum etilen diamin tetraasetik asit (EDTA) ile kaplanmalı.

Biyopsi tekniđi	Örnek	Sitolojik preparat hazırlama tekniđi
A. Aspirasyon (Solid kitleler)		
1. Aspire olan	Kitle	Ezme, sitospin süspansiyon
2. Aspire olmayan	Vasküler doku	Ezme, sürme
B. Sıvı aspirasyonu		
1. Kanlı sıvılar	Perikardiyal efüzyon	Buffy coat smear
2. Kanlı olmayan sıvılar	Efüzyonlar, sinoviyal sıvı, BOS, idrar	Direkt, çöküntü, sitospin
3. EDTA şırınga	Kemik iliği	Ezme
C. İnsizyonel biyopsi	Yumuşak doku, kor kemik iliği	Tuşe
D. Eksizyonel biyopsi	Kitleler, lenf düğümü, göz, testis	Tuşe
E. Kazıntı (scraping)	Sert doku, konjunktiva	Tuşe, yayma, ezme
F. Swab	Vajinal, fekal, oral, oküler	Tuşe
G. Yıkamalar	Prostat, idrar kesesi, respiratorik veya peritoneal lavaj	Çöküntü, sitospin